

İhracat Bedellerinin Yurda Getirilmesi
ve
Dövizlerin Türk Lirasına Dönüşümünün
Desteklenmesi Konularındaki Son
Düzenleme ve Uygulamalar

R. Bülent DEMİRBAĞ

9 Mart 2023

İhracat Bedellerinin Yurda Getirilmesi ve ...

- İhracat Bedellerinin Yurda Getirilmesinde Geçerli Yasal Düzenlemeler
- İhracat Bedellerinin Yurda Getirilmesinde Genel Kural
- İhracat Bedellerinin Getirilmesi Zorunlu Olmayan Ülkeler Hangileridir?
- İhracat Bedellerinin %50'sinin Yurda Getirilmesi Gereken Ülkeler
- İhracat Bedelleri Hangi Yollarla Yurda Getirilebilir?
- İhracat Bedellerinin Yurda Getirilmesinde İstisnai Uygulamalar
- İhracatçıların Serbest Tasarrufu Altındaki İhracat İşlemleri
- Terkin... Bugün, Uygulanan "İhracatta Terkin" Tutarları
- Ve Diğer Hususlar- Yaptırımlar, Yetkili Organlar,
- İhracat Bedelinin TCMB'ye Satış Uygulaması,
- İhracat Bedeli Dövizlerin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Düzenlemeleri
- Genel Değerlendirme

TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARAR

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DIŞ TİCARET

İhracat

Madde 8 (Değişik: 2008/13186 – 08.02.2008 / m.3)

(1)İhracat bedellerinin tasarrufu serbesttir. Bakanlık ihtiyaç duyulması halinde ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin düzenleme yapmaya yetkilidir.

**A- İhracat Bedellerinin
Yurda Getirilmesinde
Geçerli Yasal Düzenlemeler Nelerdir?**

DIŞ TİCARETLE İLGİLİ MEVZUAT

bulentdemirbag.com

bulentdemirbag.com

Dış Ticaret Mevzuatı

bulentdemirbag.com

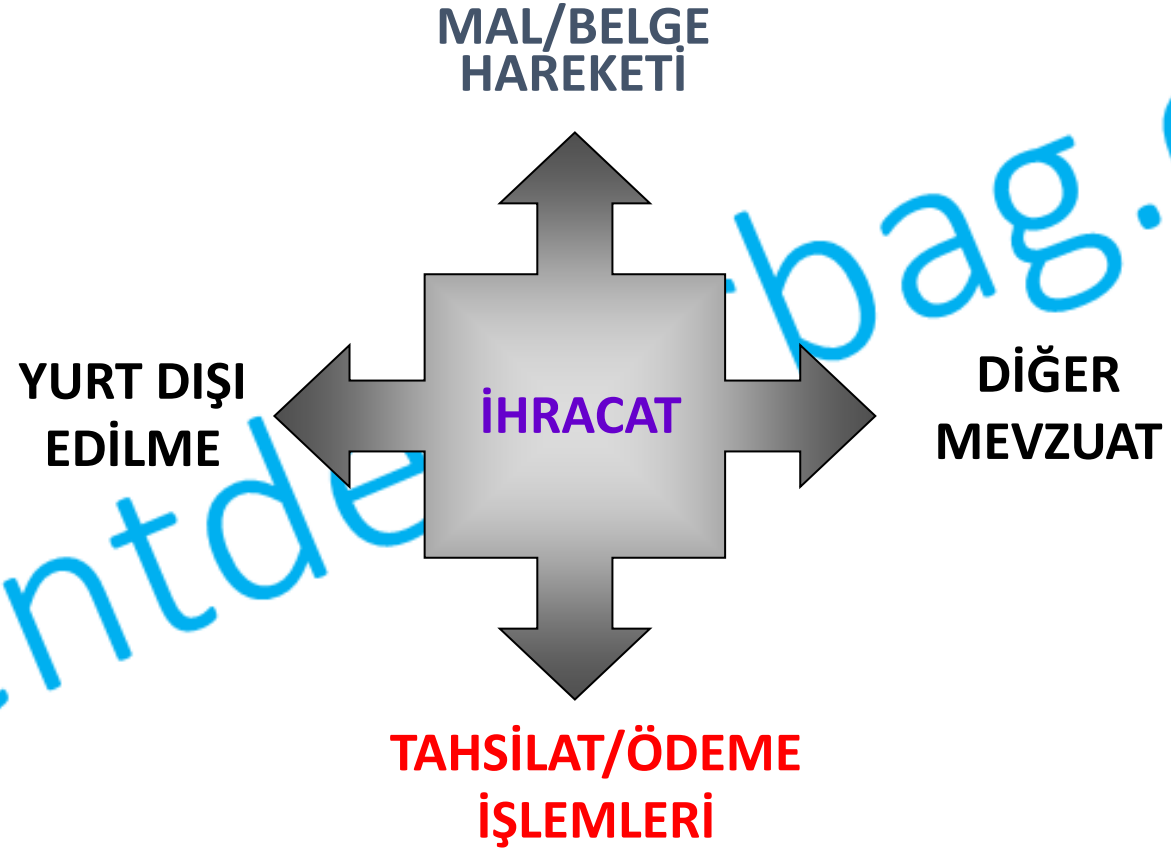
Kambiyo Mevzuatı

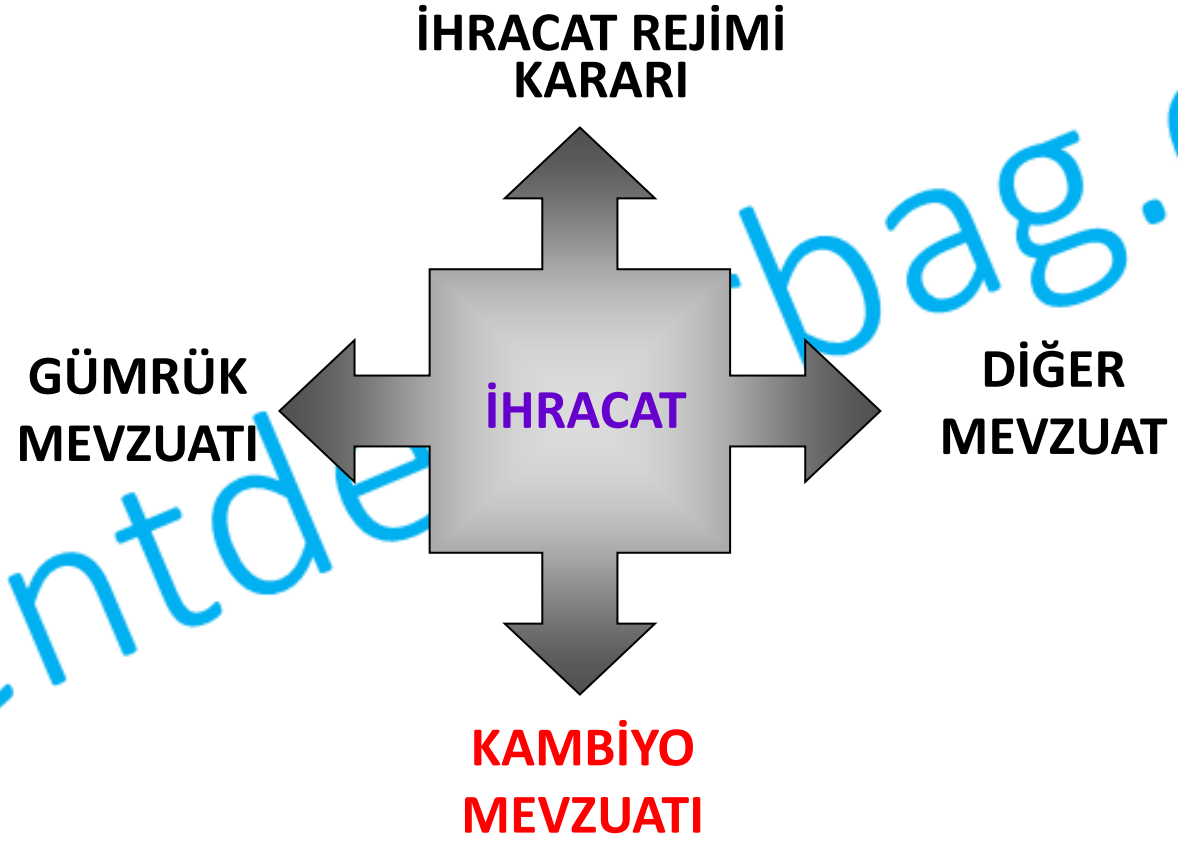
bulentdemirbag.com

Gümrük Mevzuatı

bulentdemirbag.com

Diğer Mevzuat

bulentde... bag.com

- Kambiyo Mevzuatında

Normlar Sıralaması

bulentdemirbag.com

bulentdemirbag.com

ANAYASA
KANUN
CUMHURBAŞKANI KARARI
YÖNETMELİK
TEBLİĞ
TALİMAT
GENELGE
UYGULAMA TALİMATI

ANAYASA

TBMM

KANUN

TBMM

KARAR

CUMHURBAŞKANI

YÖNETMELİK

T.C. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

TEBLİĞ

T.C. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

TALİMAT

T.C. HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

Finansal Piyasalar ve Kambiyo Genel Müdürlüğü

GENELGE

TCMB

UYGULAMA TALİMATI

TCMB

KAMBIYO MEVZUATI

bulentdemirbag.com

TÜRK KAMBIYO MEVZUATI -İHRACAT-

- **Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında**
 - 1567 Sayılı Kanun
 - 32 Sayılı Karar
 - Tebliğler
 - Talimatlar
 - Merkez Bankası Genelgeleri
 - Uygulama Talimatları

bulentdemirbag.com

TÜRK KAMBİYO MEVZUATI -İHRACAT -

- **Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 1567 Sayılı Kanun**
 - 32 Sayılı Karar
 - 2018-32/48 sayılı Tebliğ...
 - Talimatlar
 - 16.01.2020 tarihli TCMB Genelgesi...
 - 18.04.2022 tarihli TCMB Uygulama Talimatı

T.C. Resmî Gazete

Tesis tarihi: 7 Teşrinievvel 1336

İdare ve yazı işleri için
Başvekalet Müddevoanat Müdürlüğüne
müracaat olunur.

25 ŞUBAT 1930

SALI

SAYI: 1433

KANUN

Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun

Kanun N°: 1567

Kabul tarihi: 20/2/1930

Madde 1 — Kambiyo, nukut, esham ve tahvilât alım, satımının ve memleketten ihracının tanzim ve tahdidü ve Türk parası kıymetinin korunması zımında kararlar ittihazına İcra Vekilleri Heyeti salâhiyetlidir.

Madde 2 — Bu kararlar (Türk parası kıymetini koruma) başlığı altında gazetelerle ve sair münasip vasıtalarla neşrî ilân olunur.

Meriyeti tarihi metninde yazılı bulunmayan kararlar, neşrinin ertesi gününden muteber olur.

Madde 3 — İcra Vekilleri Heyetince ittihaz olunacak kararlara muhalif hareket eden bankalarla birinci maddede yazılı işlerle işligal eden sair müesseseler hakkında kanunî takibat yapılarak mahkemeierce bunların on beş günden iki seneye kadar muamele icrasından men ve tatiline karar verilmekle beraber beş yüz liradan yüz bin liraya kadar ağır para cezası dahi hükmedilir.

Bu hareketi itiyat eden banka ve müesseseler set olunur. Muhalif hareket banka ve müesseselerin merkezi tarafından yapılmış veya yaptırılmış ise tatil ve set kararlara o banka ve

müessesenin Türkiyedeki bîlcümle şubelerine de şamildir. Şubeler kendiliklerinden yapmışlarsa karar yalnız o şubeler hakkında tatbik olunur.

Muvakkaten tatile mahkûm olan banka ve müesseseler tatil müddetince kendilerine menfaat temin edecek yeni muameleler icrasından memnurdurlar. Şukadar ki üçüncü şahısların hukukunu alâkadar edecek muamelelerle evveice yapılmış olupta kanunî müddete tâbi olan işlere devam olunur.

Madde 4 — Her nerede ve ne suretle olursa o'sun İcra Vekilleri Heyeti kararlarına muhalif hareket eden ve ettiren banka ve müesseselerin müdürleriyle alâkadar memurları ve sair şahıslar Türk Ceza Kanununun 358 ve 359 uncu maddelerinde yazılı cezalarla cezalandırılırlar.

Madde 5 — İcra Vekilleri Heyetince ittihaz olunacak karara muhalif hareketler için 1447 numaralı kanunla sair kanunlarda yazılı ceza hükümleri cari olmayıp bu kanundaki cezalar tatbik olunur.

Madde 6 — Bu Kanun neşri tarihinden üç sene müddetle muteberdir.

Madde 7 — Bu Kanun hükümlerinin icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur. 22/2/1930

1567 SAYILI KANUN 1'İNCİ MADDESİ

Madde 1 -

(Değişik madde: 15.02.1954 - 6258 S.Kanun/Madde 1)

Kambiyo, nukut, esham ve tahvilat alım ve satımının ve bunlar ile kıymetli madenler ve kıymetli taşlarla bunlardan mamul veya bunları muhtevi her nevi eşya ve kıymetlerin ve ticari senetlerle tediyeyi temine yarıyan her türlü vasıta ve vesikaların memleketten ihracı veya memlekete ithalinin tanzim ve tahdidine ve Türk parasının kıymetinin korunması zımında kararlar ittihazına Cumhurbaşkanı صلاحیەتلیدیر.

1567 SAYILI KANUN 1'İNCİ MADDESİ

Kambiyo, nakit, tahvil, hisse senedi
alım ve satımının

ve

kıymetli madenler ve kıymetli taşlardan

mamul veya bunları içeren

her nevi eşya ve kıymetlerin

ve

ticari senetlerle ödemeyi sağlayan

her türlü vasıta ve belgelerin

memleketten çıkarılmasının

veya

memlekete getirilmesinin

düzenlenmesine ve

sınırlama konmasına ve

Türk parasının kıymetinin korunması hakkında kararlar alınmasına

Cumhurbaşkanı (**mülga Bakanlar Kurulu**) yetkilidir.

1567 SAYILI KANUN

Kambiyo işlemlerine aykırılıklar;

2008 ... **idari para cezası**

bulentdemirbag.com

1567 SAYILI KANUN

Cezalar:

- Kanunun 3/1inci maddesi,

Kanun uyarınca çıkarılan kararlara uymayanlar hakkında **idari para cezalarını** öngörmektedir.

- 3'üncü maddesi (1.) fıkrası: 3.000 TL - 25.000 TL
2008-2023(*)

(*) 31.680 – 264.294 TL

bulentdemirbag.com

**B- İhracat Bedellerinin
Yurda Getirilmesinde
Genel Kural Nedir?**

Uygulama Nasıl Yapılmaktadır?

32.
sayılı
KARAR

bulentdemirbag.com

TANIMLAR

**KAMBIYO MEVZUATINDA
KULLANILAN
BAZI KAVRAMLAR**

bulentdemirbag.com

TANIMLAR

- D6vız
- Efektif
- T6rkiye'de yerleşik kişiler
- Dışarıda yerleşik kişiler
 - Yolcu

bulentdemirbag.com

TANIMLAR

Döviz:

Efektif dahil yabancı parayla ödemeyi sağlayan her nev'i hesap, belge ve vasıtalar

TANIMLAR

Efektif:

Banknot Őeklindeki bütün yabancı ülke paraları

TANIMLAR

Türkiye'de yerleşik kişiler:

Yurt dışında

işçi,

serbest meslek ve

müstakil iş sahibi

Türk vatandaşları dahil

Türkiye'de kanuni yerleşim yeri bulunan

gerçek ve tüzel kişiler

TANIMLAR

Dışarıda yerleşik kişiler:

Türkiye'de yerleşik sayılmayan
gerçek ve tüzel kişiler

bulentdemirbag.com

DIŞ TİCARET

bulentdemirbag.com

DIŞ TİCARET BEDELLERİ

bulentdemirbag.com

İTHALAT

bulentdemirboag.com

İHRACAT

bulentdemirbag.com

TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARAR

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DIŞ TİCARET

İhracat

Madde 8 (Değişik: 2008/13186 – 08.02.2008 / m.3)

(1)İhracat bedellerinin tasarrufu serbesttir. Bakanlık ihtiyaç duyulması halinde ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin düzenleme yapmaya yetkilidir.

İHRACAT BEDELLERİ

TPKK Hakkında 32 sayılı Kararın
«İHRACAT» başlıklı 8'inci Maddesi;

İhracat bedellerinin tasarrufu serbesttir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı ihtiyaç duyması halinde ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin düzenleme yapmaya yetkilidir.

İHRACAT BEDELLERİ HAKKINDA İLK TEBLİĞ DÜZENLEMESİ

4 EYLÜL 2018

bulentdemirbag.com

04.09.2018 - 2018-32/48
TEBLİĞ

180 Gün
%80

bulentdemirbag.com

31.12.2019 - 2019-32/56 TEBLİĞ

bulentdemirbag.com

180 Gün

31.12.2019 - 2019-32/56 TEBLIĞ

com

bu

~~%80~~

İHRACAT BEDELİNİ
EN GEÇ YURDA GETİRME SÜRESİ
276 – 291 gün

180 gün + 5 iş günü

BANKA

10 iş günü içinde + 90 gün

VERGİ DAİRESİ

bulentdemirbag.com

ANCAK...

İhracat bedellerinin
ödemeyi müteakip

“doğrudan ve gecikmeksizin”

İhracata aracılık eden bankaya
transfer edilmesi...

bulentdemirbag.com

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

16 Ocak 2020 İhracat Genelgesi

bulentdemirbag.com

GENEL KURAL

FİİLİ İHRAÇ TARİHİNDEN İTİBAREN

180 GÜN

bulentdemirbag.com

**C- İhracat Bedellerinin
Getirilmesi Zorunlu Olmayan
Ülkeler Hangileridir?**

bulentdemirbag.com

**31 Ülkeye Yapılan İhracatta
Döviz Getirme
Zorunluluğu Yok**

bulentdemirbag.com

1. Afganistan
2. Angola
3. Belarus
4. Benin
5. Cibuti
6. Etiyopya
7. Fildişi Sahili
8. Filistin
9. Gabon
10. Gana
11. Gine
12. İran
13. Kamerun
14. Kenya
15. Kırgızistan

16. Kuzey Kore
17. Küba
18. Liberya
19. Lübnan
20. MISIR
21. Moldova
22. Nijerya
23. Senegal
24. Somali
25. Sudan
26. Suriye
27. Suudi Arabistan
28. Tacikistan
29. Tanzania
30. Venezüella
31. Yemen

**Ç- İhracat Bedellerinin %50'sinin
Yurda Getirilmesi Gereken Ülkeler?**

bulentdemirbag.com

8 Ülkeye Yapılan İhracatta

**İhracat Bedelinin %50'sinin Yurda Getirilmesi
Zorunlu**

Diğer Kısımın Tasarrufu Serbest

1. Azerbaycan

2. Cezayir

3. Fas

4. Kazakistan

5. Özbekistan

6. Tunus

7. Türkenistan

8. Ukrayna

bulentdemirbag.com

YURDA GETİRME SÜRELERİ

- GENEL KURAL Fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün
- Müteahhit firmalarca yapılacak ihracat
HANGİ TARİHTEN İTİBAREN? (365 gün)
- Konsinye yoluyla yapılacak ihracat
KESİN SATIŞI MÜTEAKİP (180 gün)
- Uluslararası fuar, sergi ve haftalar
...BİTİMİNİ MÜTEAKİP (180 gün)

D- İhracat Bedelleri
Hangi Yollarla
Yurda Getirilebilir?

bulentdemirbag.com

İHRACAT BEDELLERİNİN TAHSİL ŞEKİLLERİ

- Türk Parası
- Döviz

bulentdemirbag.com

İHRACATTA ÖDEME ŞEKİLLERİ

- Akreditifli Ödeme
- Vesaik Mukabili Ödeme
- Mal Mukabili Ödeme
- Kabul Kredili Akreditifli Ödeme
- Kabul Kredili Vesaik Mukabili Ödeme
- Kabul Kredili Mal Mukabili Ödeme
- Peşin Ödeme

İHRACAT BEDELİNİN TAHSİLİ

İhracat bedeli;

- Havale
- Efektif
 - Çek
- Kredi Kartı

bulentdemirbag.com

İHRACAT BEDELİNİN TAHSİLİ

- Ödeme Hizmeti Sağlayıcıları Aracılığıyla
 - NBF Aranmadan Efektif Olarak
 - Açılan Kredilerden

bulentdemirbag.com

**E- İhracat Bedellerinin
Bankacılık Sistemiyle Doğrudan Ülkemize
Transferinin Mümkün Olmadığı
Bazı Ükelere Yapılan İhracatta,
İhracat Bedellerinin Yurda Getirilmesi
Uygulamasında
Sağlanan Kolaylıklar Nelerdir?**

**İhracat Bedellerinin
Bankacılık Sistemiyle
Doğrudan Ülkemize Transferinin Mümkün Olmadığı
Ülkelere Yapılan İhracat**

bulentdemirbag.com

- Irak
- Libya
- Moritanya

**F- İhracat Bedellerinin
Yurda Getirilmesinde
Genel Uygulama Dışı Uygulamalar Nelerdir?**

bulentdemirbag.com

İSTİSNALAR

- İstisnalar
- 31 ÷lkeye Yapılan İhracat için D÷viz Getirme Zorunluluğu Yok
- 8 ÷lkeye yapılan ihracatta, ihracat bedelinin %50 sinin yurda getirilmesi zorunlu, diğer kısmın tasarrufu serbest
- İhracatçının İthalatçı ile Yaptığı 180 Günü Geçen Sözleşmelerinde 90 Gün Süre Tanınması
- İhracat Bedellerinin Bankacılık Sistemiyle Doğrudan ÷lkemize Transferinin Mümkün Olmadığı ÷lkeler olarak Irak, Libya ve Moritanya'ya Yapılan İhracat

**İhracatçının İthalatçı İle Yaptığı
Sözleşmelere Göre;**

180 Gün

veya

90 Gün

bulentdemirbag.com

İhracatçının İthalatçı ile Yaptığı
180 Günü Geçen Sözleşmelerde

90 Gün

bulentdemirbag.com

HANGİ TARİHTEN İTİBAREN?

Sözleşme vade bitiminden itibaren

90 gün

~~FİİLİ İHRAÇ TARİHİ~~

bulentdemirbag.com

**G- İhracatçıların
Serbest Kullanımına Bırakılan Dövizler
Nelerdir?**

Mikro İhracat Bu Kapsamda Mıdır?

**İhracatçının
Serbest Kullanımına Bırakılan
Dövizler**

bulentdemirbag.com

İHRACATÇININ SERBEST KULLANIMINA BIRAKILAN DÖVİZLER

- Hizmet ihracatı,
- Transit ticaret,
- Türkiye'de ikamet etmeyenlere özel fatura ile yapılan satış (Bavul Ticareti),
- Türkiye'de ikamet etmeyenlere KDV hesaplanarak yapılan satış,
- Mikro ihracat ve
- Serbest bölge işlem formu kapsamında gerçekleştirilen 5.000 ABD doları veya karşılığı döviz ya da Türk lirasını geçmeyen tutardaki ihracat işlemlerinde bedellerin **tamamının**
- 8 ülkeye yapılan ihracatta, ihracat bedellerinin **%50'sinin tasarrufu serbesttir.**

İHRACAT BEDELİ KABUL BELGESİ

Bankalarca

İhracat bedelleri yurda getirildiğinde,
yurda getirildiğine dair

İHRACAT BEDELİ KABUL BELGESİ

(İBKB)

düzenlenir.

bulentdemirbag.com

İHRACAT BEDELİ KABUL BELGESİ

İhracat Bedeli Kabul Belgesi

Seri No:

Tarih:

Banka Adı-Şubesi:

İhracat Bedelini Yurda Getiren Kişinin/Firmanın

Unvanı/Adı Soyadı:

T.C. Kimlik Numarası/ Vergi Kimlik Numarası :

Gümrük Beyannamesinin

Numarası:

Tarihi:

İhracatçı Unvanı:

28 inci Hanesinde Kayıtlı Banka:

22 nci Hanesinde Kayıtlı Tutar- Para Birimi:

46 ncı Hanesinde Kayıtlı Tutar:

Fiili İhraç Tarihi:

Bedel Getirme Süresi Sonu:

Yurda Getirilen Bedelin

Yurda Getiriliş Şekli (Banka Transferi /Efektif):

Tutarı-Para Birimi:

Hesaba Geçiş Tarihi:

Geldiği Ülke:

Varsa SWIFT Referans Numarası/ Nakit Beyan Formu Sayısı:

Banka Referans Numarası:

Varsa Mahsup Edilen Tutar:

Mahsup Tarihi:

Mahsup Sebebi:

bu

m

ÖNEMLİ

İhracatçılar,

Aracı Bankalara

İhracat Bedellerinin

Yurda Getirilme Süresi İçinde

(180 gün + 5 işgünü)

veya

Vergi Dairelerince Yapılan İhtarname Süreleri İçerisinde (90 gün)

- İSKONTO,
- İNDİRİM VE
- MAHSUP

İHRACAT HESABININ KAPATILMASINDA İBRAZİ ZORUNLU BELGELER

- GB örneği/GB bilgileri
 - İlgili İBKB'ler
 - Satış faturası ile
- İndirim ve mahsup konusu belgeler

bulentdemirbag.com

İHRACAT İŞLEMLERİNDE SORUMLULUK

İhracat bedelinin tahsilinden

ve

ihracat hesabının yurda getirme süresi içinde

(ek süreler dâhil)

kapatılmasından

ihracatçılar

sorumlu

bulentdemirbag.com

Aracı bankalar;
hesapların kapatılmasını
izlemekle yükümlü

bulentdemirbag.com

MÜCBİR SEBEP HALLERİ

- İthalatçı veya ihracatçı firmanın infisahı, iflası, konkordato ilan etmesi veya faaliyetlerini daimi olarak tatil etmesi, firma hakkında iflasın ertelenmesi kararı verilmesi, şahıs firmalarında firma sahibinin ölümü

- Grev, lokavt ve avarya hali

- İhracatçı veya ithalatçı memleket resmi makamlarının karar ve işlemleri ya da muhabir bankaların muameleleri dolayısıyla hesapların kapatılmasının imkansız hale gelmesi

- Tabii afet, harp ve abluka hali

- Malların kaybı, hasara uğraması veya imha edilmesi

- İhtilaf nedeniyle dava açılması veya tahkime başvurulması

HAKLI DURUMLAR

Mücbir sebep halleri dışında kalan,
ancak bedel getirme süreleri içerisinde
ihracat bedelinin yurda getirilmesine engel olan ve resmi kayıtlarla
tevsik edilebilen durumlar...

Vergi Dairesi
değerlendirilebilir

İhracat Hesaplarını İzlemesi Gereken ARACI BANKA

- Peşin ödemede PEŞİN BEDEL KABÜLÜNÜ YAPAN BANKA;
- Diğer ödeme şekillerinde;
 - 1- GB'nin 28'inci maddesinde beyan edilen ARACI BANKA
 - 2- İhracatçı tarafından ihracat hesabının kapatılması işlemlerini gerçekleştirmek üzere GB'nin bir örneği ibraz edilerek ANLAŞMA SAĞLANAN ARACI BANKA nezdinde
KAPATILIR

İhracat bedeli,

aracı bankadan farklı bir bankaya gönderilmiş ise;

ihracat bedelini kabul eden banka,

düzenlendiği İBKB ile

ibraz edilmesi halinde GB'nin bir örneğini

ihracat hesabını kapatacak olan bankaya gönderir

İHRACAT HESAPLARININ KAPATILMASI

- Aracı Bankalar

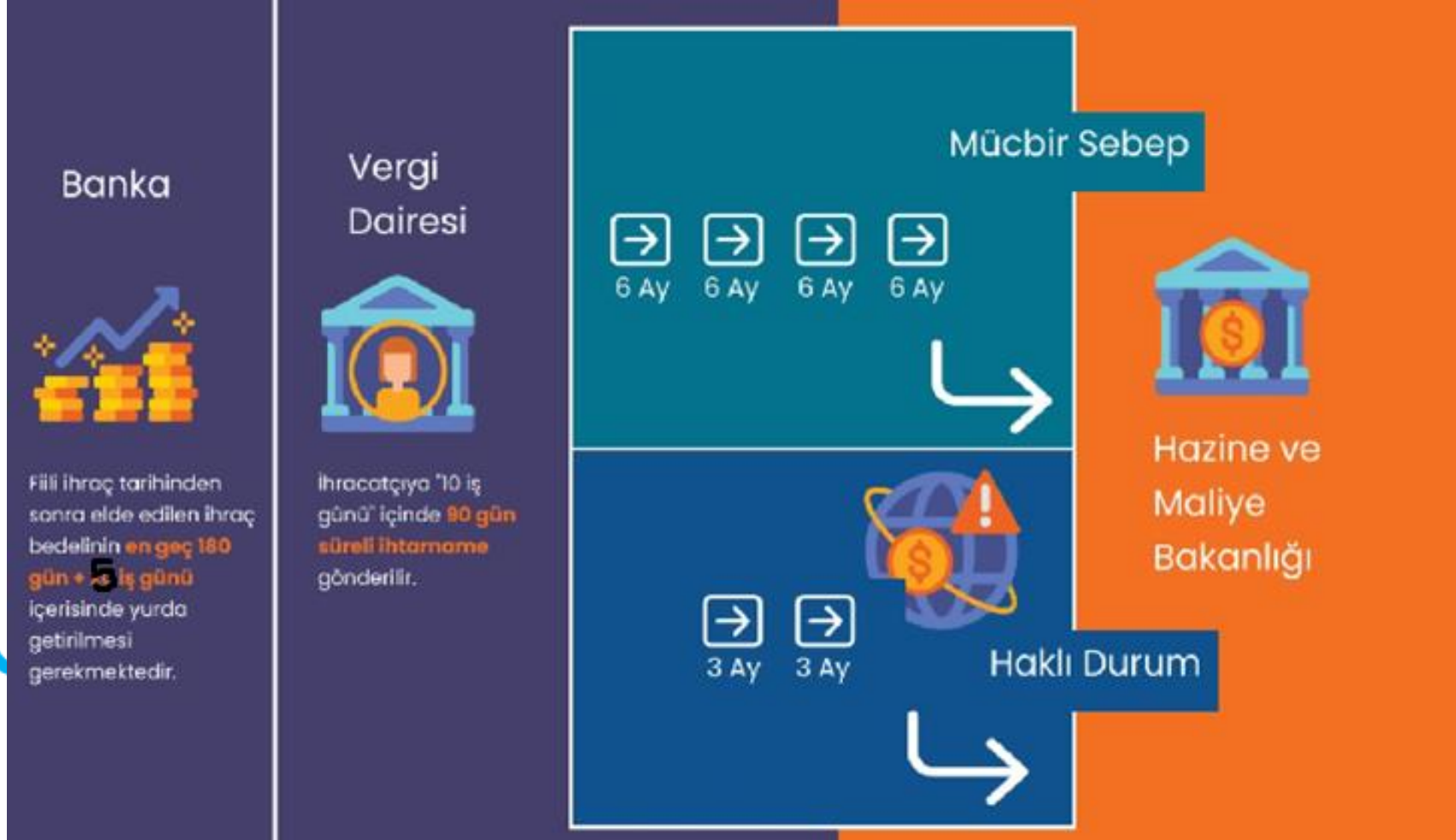
- Vergi Dairesi

- Hazine ve Maliye Bakanlığı

Finansal Piyasalar ve Kambiyo Genel Müdürlüğü

bulentdemirbag.com

İHRACAT HESAPLARININ KAPATILMASI

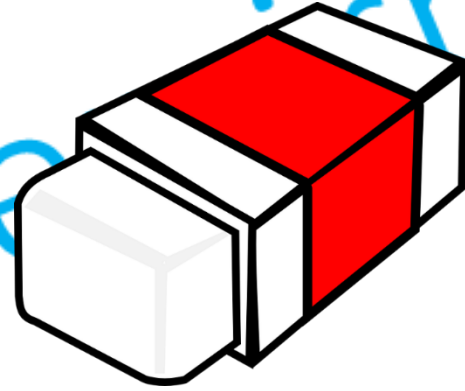

H- Terkin Ne Demektir?

**Bugün, Uygulanan “İhracatta Terkin”
Tutarları Ne Kadardır?**

bulentdemirbag.com

TERKİN

bulentde...bag.com

GENELGE'YE GÖRE TERKİN

- Her Bir GB Bazında

15.000 ABD doları **AÇIK** BANKALAR

TCMB İHRACAT GENELGESİ -25.04.2022-

- Her Bir GB'nin %10'u

15.000 - 100.000 ABD Doları **AÇIK** BANKALAR

- GB Bazında 150.000 - 1.000.000 Dolara Kadar Olan İhracatın %10'u Olan 15.000-100.000 Dolara Kadar Açığın Terkin Talebi

GENELGE'YE GÖRE TERKİN

HER BİR GB İÇİN

- **15.000 ABD doları**
veya
- **GB'nin %10'u**

- **HANGİSİ DAHA BÜYÜK İSE TERKİNDE DİKKATE ALINIR**

Genelge'ye göre ÖRNEK 1

GB 15.000 ABD DOLARI

İHRACAT BEDELİ - TERKİN =

15.000 ABD doları - TERKİN (15.000 ABD doları veya %10 (1.500 ABD doları))

= 15.000 - 15.000

AÇIK_0

Genelge'ye göre ÖRNEK 2

GB 100.000 ABD DOLARI

İHRACAT BEDELİ - TERKİN =

100.000 ABD doları - TERKİN 15.000 ABD doları veya %10 (10.000 ABD doları)

= 100.000 - 15.000 =

AÇIK 85.000 ABD doları

Genelge'ye göre ÖRNEK 3

GB 160.000 ABD DOLARI

İHRACAT BEDELİ - TERKİN =

160.000 ABD doları - TERKİN 15.000 ABD doları veya %10 (16.000 ABD doları)

= 160.000 - 16.000 =

AÇIK 144.000 ABD doları

Genelge'ye göre ÖRNEK 4

GB 1.000.000 ABD DOLARI

İHRACAT BEDELİ - TERKİN =

1.000.000 ABD doları - TERKİN 15.000 ABD doları veya %10 (100.000 ABD doları)

= 1.000.000 – 100.000 =

AÇIK 900.000 ABD doları

**MEVZUATA UYMAYANLARA
NASIL BİR YAPTIRIM UYGULANACAKTIR?**

bulentdemirbag.com

YAPTIRIM

1567 Sayılı Kanun'un
3'ncü Maddesinde
Düzenlenmiş

bulentdemirbag.com

bulentdemirbag.com

iki
farklı
yaptırım

1567 Sayılı Kanun 3/1'inci Madde

Cezalar:

3/1'inci madde uyarınca çıkarılan kararlara uymayanlar hakkında **idari para cezalarını** öngörmektedir.

- 3'üncü maddesi (1.) fıkrası: 3.000 TL - 25.000 TL
2008-2023(*)

(*) 31.680 – 264.294 TL

1567 Sayılı Kanun 3/3'üncü Madde

İhracat Bedellerini Yurda Getirmeyenler;

1567 Sayılı Kanun'un

3'üncü Maddesi Üçüncü Fıkrası Uyarınca,

Yurda Getirmekle Yükümlü Olunan İhracat Bedellerinin
Rayiç Bedelinin % 5'i Kadar

İdarî Para Cezasıyla

Cezalandırılırlar

YETKİLİ ORGANLAR

- Bankalar
- Vergi Dairesi Başkanlığı/Müdürlüğü
- TCMB
- Hazine ve Maliye Bakanlığı
(Finansal Piyasalar ve Kambiyo Genel Müdürlüğü)

bulentdemirbag.com

DENETİM ORGANLARI

Vergi Müfettişleri
Hazine Kontrolörleri

bulentdemirbag.com

**İHRACAT BEDELLERİNİN
TCMB'YE SATILMASI
UYGULAMASI**

bulentdemirbag.com

TCMB İHRACAT GENELGESİ

16 Ocak 2020

bulentdemirbag.com

31.12.2021 tarihli olarak belirtilen 26 No.lu DİP NOT

Yürürlük

MADDE 31 – (1) Bu Genelge yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

İhracat Bedellerinin Merkez Bankasına Satışı

EK MADDE 1 – (1) Bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren İBKB'ye veya DAB'a bağlanan ihracat bedellerinin %25'i İBKB'yi veya DAB'ı düzenleyen bankaya satılır. Bu bedeller bankaca Merkez Bankası tarafından ilan edilen ve işlem günü için geçerli döviz alış kuru üzerinden aynı gün Merkez Bankasına satılır ve Merkez Bankasının banka nezdindeki hesabına aktarılır. Söz konusu tutarın tam karşılığı banka tarafından ihracatçıya Türk parası olarak ödenir.²⁶

²⁶ T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının 31.12.2021 tarihli talimatı.

15.04.2022 tarihli DİP NOT

İhracat Bedellerinin Merkez Bankasına Satışı

EK MADDE 1 – (1) Bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren İBKB'ye veya DAB'a bağlanan ihracat bedellerinin en az %40'ı İBKB'yi veya DAB'ı düzenleyen bankaya satılır. Bu bedeller bankaca Merkez Bankası tarafından ilan edilen ve işlem günü için geçerli döviz alış kuru üzerinden aynı gün Merkez Bankasına satılır ve Merkez Bankasının banka nezdindeki hesabına aktarılır. Söz konusu tutarın tam karşılığı banka tarafından ihracatçıya Türk parası olarak ödenir.^{30, 31}

³¹ T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının 15.04.2022 tarihli talimatı. (Yürürlük tarihi: 18.04.2022)

TCMB
03 Ocak 2022 ve 18 Nisan 2022 tarihli
UYGULAMA TALİMATLARI

bulentdemirbag.com

Banka Hesabına Gelen/Yatırılan İhracat Bedelinin
TCMB'ye Satılma Zamanı?

bulentdemirbag.com

TCMB'ye satış tarihi; İBKB'nin düzenlendiği tarih

İBKB'de belirtilen ihracat bedelinin en az yüzde 40'ı, İBKB'nin düzenlendiği tarihte TCMB'ye satılır

TCMB'ye Satışlarda
Geçerli Olan Döviz Cinsleri?

buleritdemirbag.com

TÜM DÖVİZ CİNSLERİ ÜZERİNDEN
ihracat bedelinin **EN AZ %40**'ının TCMB'ye satışı
söz konusu...

bulentdemirbag.com

İhracat Bedelinden
TCMB'ye Satılacak Oran?

İBKB veya DAB'da belirtilen tutarın
en az %40'ı

bulentdemirbag.com

bulentdemirbag.com

**İhracat Genelgesi Uyarınca
İndirim, İskonto ve Mahsup Tutarlarının
İBKB'den Düşölüp Düşölmeceği**

İBKB,
indirimler uygulandıktan sonra ortaya çıkan bedel üzerinden
düzenleniyor

TCMB'ye yapılacak satış da **bu bedel** üzerinden hesaplanmalı

Muafiyet Kapsamındaki Ülkelere
Yapılan İhracatta,
İhracat Bedelinin Yurda Getirilmesi Uygulaması?

İBKB düzenlenmesi **ZORUNLU DEĞİL** ve
dolayısıyla TCMB'ye satış yapılması **ZORUNLU DEĞİL**

bulentdemirbag.com

- Hizmet İhracatı,
- Mikro İhracat ve
- Transit Ticaret

bedellerinin

Yurda Getirilmesi Halinde Uygulama?

- Hizmet ihracatı
- Mikro ihracat ve
- Transit ticarete ilişkin bedeller

ilgili tebliğ ve genelge kapsamı dışında bulunmakta

Bu bedeller için
İBKB düzenlenmesi ve
TCMB'ye satış söz konusu değil

bulentdemirbag.com

Terkin Sınırları İçerisinde Kalan
İhracat Bedellerinin
TCMB'ye Satış Uygulaması?

Genelgede belirtilen terkin sınırları dahilindeki
ihracat bedelleri için

İBKB düzenlenmesi ZORUNLU DEĞİL ve
TCMB'ye satış yapılması ZORUNLU DEĞİL

Muafiyet Kapsamındaki İhracat Bedellerinin Banka
Hesabına Yatırılması

ve

DAB Düzenlenmesi Halinde Yapılacak Uygulama?

Muafiyet kapsamındaki ihracat bedelleri için
İHRACAT BEDELİ olduğunun tevsik edilmesi amacıyla
İBKB veya DAB düzenlenmesi halinde
... TCMB'ye satılmasının gerekli olduğu...

Bu bedellerin, İHRACAT BEDELİ DIŞINDA
Türk lirasına çevrilmesi halinde (DAB)
TCMB'ye satış yapılmayacağı

bulentdemirbag.com

TCMB'ye Satışa Esas
%40'ın Hesaplanmasında
Dikkate Alınacak
Tutar?

bulentdemirbag.com

%40'lik döviz satış tutarı

İBKB'ye bağlanacak tutar üzerinden

ÖRNEK

-Terkin dikkate alınmadan hesaplama-

100 bin ABD dolarlık ihracat bedelinin

50 bin ABD dolarlık kısmı için İBKB düzenlenirse TCMB'ye satılacak tutar

50 bin ABD dolarının en az %40'ına tekabül eden 20 bin ABD doları...

bulentdemirbag.com

İhracat Bedelinin
Tamamına veya Bir Kismına
İBKB Düzenlenmesi için
Talimat Verilene Kadar
Dövizlerin
Hesapta Tutulması Zorunlu mudur?

Hayır, zorunlu değildir.

Bedel ihracatçının kullanımına bırakılarak İBKB daha sonra düzenlenebilir.

Ancak İBKB düzenlenmesi için talimat verildiği gün İBKB tutarının en az %40'ının TCMB döviz satışı için müsait olması gerektiği...

bulentdemirbag.com

TL'ye Çevrilen İhracat Bedelinin
Sonradan Dövizde Dönüştürülüp
Dönüştürülmeyeceği?

ihracat bedelinin
en az %40'ının TL'ye çevrilmesinden sonra
ihracatçı tarafından
TL'nin tasarrufunun serbest olduğu,
isterse tekrar döviz alabileceği...

Peşin İhracat Bedelleri İçin Uygulama nasıl olacaktır?

Döviz satışı söz konusu olacak mıdır?

Tebliğ kapsamında İBKB düzenlenen tüm ihracat bedellerinin en az %40'ı TCMB'ye satışa konu olacaktır.

Peşin ihracatta İBKB düzenletmek için 24 aylık süre bulunduğundan firmanın fiili ihracattan sonra bedelin İBKB'ye bağlanması mümkün.

Ve İBKB düzenlenen peşin ihraç bedellerinde de bedelin en az %40'ının TCMB'ye satılması gerektiği...

**FİRMALARIN
YURT DIŞI KAYNAKLI DÖVİZLERİNİN
TÜRK LİRASINA DÖNÜŞÜMÜNÜN
DESTEKLENMESİ HAKKINDA
TEBLİĞ ve UYGULAMA TALİMATI**

bulentdemirbag.com

- 26 Ocak 2023 tarihli Resmi Gazete'de
- TCMB tarafından 2023/5 sayılı TEBLİĞ ve
- Uygulama Talimatı

Tebliğ hükümlerinden faydalanabilmek için

“..firmaların yurt dışı kaynaklı dövizlerinin Merkez Bankasına satılması ile Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına dönüştürülmesi” gerekmektedir.

• TCMB tarafından 2023/5 sayılı Tebliğ'de yeni tanımlar yapılmıştır:

– **Firmalar:** Bankalar ve Merkez Bankası'nca belirlenen diğer mali kuruluşlar hariç olmak üzere Türkiye'de kanuni yerleşim yeri bulunan tüzel kişiliği haiz firmaları,

– **Yurt dışı kaynaklı döviz:** Yabancılara yurt içinde sunulan hizmetler karşılığında kazanılan döviz tutarları da dahil olmak üzere firmaların yurt dışında yerleşiklerden elde ettikleri döviz gelirlerinden ve firmaların yurt dışında bulunan döviz cinsi varlıklarından yurda getirdikleri döviz, anlamındadır.

Tebliğ'de belirtilen imkanlardan yararlanabilmek için;

- 1- «Firma» statüsünde olmak,
- 2- «Yurt dışı kaynaklı döviz» elde etmek
- 3- Bu dövizlerin TCMB satışı ile
- 4- Bu yolla elde edilen TL'nin Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına dönüştürülmesi, gerekmektedir.

Bunun dışında Tebliğ'den yararlanabilmek için bazı ek şartların yerine getirilmesi de öngörülmüştür.

Bunlar;

1-Yurda getirilen yurt dışı kaynaklı d6vizin en az %40'ının Merkez Bankasına satışı,

2- Getirilen d6vizin kalan kısmının d6n6Őüm kuru 6zerinden T6rk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına d6n6Őt6r6lmesi,

3- Firmalarca, Merkez Bankasınca belirlenecek s6re boyunca Merkez Bankasına satılan tutardan daha fazla d6viz alımı yapmama taahh6d6nde bulunulması, sonrası;
taahh6t sahibi firmalara

- D6n6Őüm kuru 6zerinden T6rk lirasına 6evrilen tutarın,
- %2'si kadar, d6viz d6n6Őüm desteği sağlanabilmektedir.

GENEL DEĞERLENDİRME

bulentdemirbag.com

LinkedIn

R. Bülent DEMİRBAĞ – Döviz İhracat Yatırım

bulentdemirbag.com

TEŐEKKÜR EDERİM

R. Bülent DEMİRBAĞ

bulentdemirbag.com

bulentdemirbag.com